

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Miljöavtal om uppfödning av lantrasdjur 2023

Ulla Sihto

landsbygdstjänster, jordbruksavdelningen, enheten för
jordbrukarstöd

**Utbildning i hur man ansöker om
husdjursstöd år 2023**

8.12.2022

Kursens innehåll

- Allmänna förutsättningar för beviljande av ersättning
- Ersättningsnivåer
- Villkoren för ersättning: Nötkreatur av finsk lantrasboskap
- Villkoren för ersättning: finskt lantrasfår, kajanalandsfår, ålandsfår samt finska lantrasgetter
- Villkoren för ersättning: Finska hästar
- Villkoren för ersättning: Lantrashöonor
- Stödansökan

Info om eventuella ändringar i stöd villkoren ges på följande kurser.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Avtalsperiod och allmänna förutsättningar för beviljande av ersättning

Avtalsperiod

- Under nästa år omspanner avtalsperioden ett kalenderår.
- Nästa års avtalsperiod är 1.1- 31.12.2023. Villkoren för ersättningen måste följas genast från årets början.
- Tiden för ansökan om avtal kommer att vara i början av året.

Beaktande av den gamla periodens avtal vid betalning av ersättning för avtal för nya perioden

- Förlängda avtal enligt den gamla periodens stödnivåer har ingåtts för tiden 1.5.2022 – 30.4.2023.
- Det första avtalet enligt den nya periodens stödnivåer ingår för tiden 1.1.2023 – 31.12.2023.
- Ett djur kan ingå i avtal för den gamla och den nya perioden. Då betalas ersättning enligt den gamla perioden under tiden 1.5.2022 - 30.4.2023 och ersättning enligt den nya perioden under tiden 1.5.2023 – 31.12.2023. Under de följande avtalsperioderna betalas hela kalenderåret enligt den nya periodens ersättningsnivåer.
- Vid den nya periodens avtalshandläggning våren 2023 tar NTM-centralen för varje enskilt djur ställning till huruvida djuret ingår i den gamla periodens avtal.

Minsta djurantal för att ingå avtal

Djurslag	Djurantal , st och djurenheter (de)
Nötkreatur av finsk lantrasboskap (öst-, väst- och nordfinsk boskap)	1,0 st = 1,0 de
Får (finskt lantrasfår, kajanalandsfår, ålandsfår)	5,0 st = 1,0 de
Finsk lantrasget	5,0 st = 1,0 de
Finsk häst	1,0 st = 1,0 de Ändring! (år 2022 2,0 st)
Lantrashöna och lantrastupp	En flock med 20 lantrashöns vari ingår minst en tupp

Allmänna krav på avtalsdjuren

- Avtalsdjuren (nötkreatur, får och getter) ska ingå i lantrasstamböcker, hönorna ska höra till programmet för bevarande av lantrashöns. Hästarna till Finlands Hippos register rasen som finskt häst
- Avtal kan ingås om renrasiga djur av han- eller honkön som har fått en renrasig avkomma inom de senaste 2 åren (nötkreatur och får) eller 3 åren (getter och hästar) före ansökan om avtal. Att lantrashöns är renrasiga och har producerat avkomma påvisas genom att hönorna hör till programmet för bevarande av lantrashöns.
- Som ett avtalsdjurs avkomma betraktas också en dödfödd renrasig avkomma om den har anmälts till registret.
- De nötkreatur, får och getter som ansöks om att ingå i avtalet ska senast 1.1.2023 vara införda i djurregistret under sökandens lägenhetssignum, en finsk häst ska vara införd i Finlands Hippos register och lantrashöns och lantrastuppar ska höra till Naturresursinstitutets program för bevarande av lantrashöns.

Lantras	Vem utfördar intyg över renrasighet	Renrasighetsintygets namn
Östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap	Faba Osk.	Stamboksintyg (inte härstamningsbevis).
Finskt lantrasfår Kajanalandsfår	ProAgria Centralernas förbund	Förteckning över stöd för lantraser, där gårdens alla lantrasfår som är äldre än 1 år skrivs ut. Får också användas: Släktintyg /SS1, /KK1 eller /K.
Åländskt får	Föreningen Ålandsfåret r.f.	Förteckning över stöd för lantraser, där gårdens alla lantrasfår som är äldre än 1 år skrivs ut. Får också användas: Släktintyg AA1.
Finsk lantrasget	ProAgria centralernas förbund	Förteckning över stöd för lantraser. Får också användas: Släktintyg /SS1.
Finsk häst	Finlands Hippos rf.	NTM-centralens handläggare kontrollerar rasen i Finlands Hippos register.
Lantrashöna	Naturresursinstitutet	”Intyg för ansökan om avtal om uppfödning av lantraser” som kan skrivas ut från tillämpningen Maatiaiskanarekisteri

Grundkraven för stöd

- Villkorlighet
- Krav för basnivån
 - En förutsättning för att få ersättning är att kraven för djurskyddslagstiftningens basnivå följs. Ingen separat ersättning betalas för att kraven för basnivån följs, men brister i basnivån orsakar påföljder för det stöd som ska betalas.
 - Kraven för basnivån i fråga om olika lantraser anges i villkoren för var och en ras.

Registrering av djur

- I avtalsvillkoren ingår att följa bestämmelserna om märkning och registrering av djur. Av den orsaken ska registeranmälningarna om nötkreatur, får och getter göras inom 7 dagar från händelsen.
- Om en händelse som rör ett djur (nötkreatur, får, get) inte har anmälts inom sju dagar, eller om händelsen har anmälts felaktigt, leder det till att djuret förkastas och påföljder påförs. Att ersätta djuret godkänns inte heller.
- Uppgifterna om djurets ras, kön och användningssätt måste alltid vara korrekta i registret. Om det finns fel i registeruppgifterna förkastas djuret och dessutom påförs påföljder enligt tillsynsbestämmelserna.
- Nötkreaturen, fåren och getterna ska registreras under lägenhetssignumet i registret.

Djurhållningsplats

- Sökanden ska ha eller sökanden ska registrera djurhållningsplatserna och anmäla djurhållningsverksamheterna för dem.
- I ansökan ska uppges de sedvanliga djurhållningsplatserna för finska hästar och lantrashöns.
- Djuren som ingår i avtalet kan också finnas på en djurhållningsplats som är någon annans besittning, om sökanden kan påvisa den plats där djuret hålls.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Stödansökan 2023

Elektronisk stödansökan 2023 1/2

- Ansökningstiden i Vipu är i början av 2023. Pappersblankett används inte.
- Alla raser söks med samma Vipuansökan.
- Sökanden ansöker om djuren enligt individ och skickar med de behövliga bilagorna elektroniskt. Lantrashönorna behandlas som en flock.
- Intyget över djurens renrasighet ska fogas till Vipu under ansökningstiden i fråga om varje nötkreatur, får och get som ansöks om att ingå i avtalet.
- I ansökan ska det kunna konstateras att djuret fått renrasig avkomma inom föreskriven tid, utom när det gäller hönor.

Elektronisk stödansökan 2023 2/2

- För hästarnas del fogas intyget över renrasighet inte till Vipu, utan NTM-centralens handläggare kontrollerar hästarnas ras och besittning i Finlands Hippos register.
- För hönor fogas till ansökan ett intyg över Naturresursinstitutets program för bevarande av lantrashöns (innehåller också avkommorna).
- Avelsplanen för får och getter ska fogas till ansökan i Vipu under ansökningstiden! En mall för planen kommer att läggas ut på Livsmedelsverkets webbplats.

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ersättningsens belopp/ djurenhet

Ersättningsnivåerna (ännu inte fastställda)

Lantras	€/de
Nötkreatur av östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap	683
Finskt lantrasfår	300
Ålandsfår och kajanalandsfår	350
Finsk lantrasget	350
Finsk häst	350
Lantrashöna och lantrastupp	300/flock

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Villkoren för ersättning, nötkreatur

Nötkreatur av östfinsk, västfinsk och nordfinsk boskap

- Ett nötkreatur som ansöks om att ingå i avtalet ska ha producerat en renrasig avkomling inom de senaste två åren före avtalsperiodens början.
- Det intyg över renrasighet som krävs för varje avtalsdjur är för nötkreaturens del Fabas stambok (S eller SSS).
- Avkommans renrasighet kan verifieras med faderns eller moderns stamboksbevis. Anteckningen syns i den uppdaterade stamboken.

Djurskyddslagstiftningens basnivå för nötkreatur (1/2)

- Djuren skall få tillräckligt med lämplig föda, dryck och annan behövlig skötsel. (Djurskyddslag 247/1996, 5§ 1 mom.)
- Ett djur i vård skall ges sådan föda och dryck av god kvalitet som är lämplig för djuret. Vid utfodringen skall djurets behov beaktas och det skall säkerställas att varje djur får tillräckligt med näring. (Djurskyddsförordning 396/1996, 9§ 1 mom.)

Djurskyddslagstiftningens basnivå för nötkreatur (2/2)

- Gångvägarna från djurstallet till fällan och betet ska vara trygga för nötkreaturen. Fällornas och betenas inhägnader ska vara trygga för nötkreaturen och av ett material som är lämpligt för nötkreaturen. Stängslen ska hållas i gott skick så att nötkreaturen inte skadar sig eller rymmer. Elstängslen ska byggas och underhållas så att de inte medför onödigt lidande för nötkreaturen. (Statsrådets förordning 592/2010, 10§)
- Foder som ges till nötkreatur ska vara näringsrikt och balanserat. En kalv ska utfodras och få dricka minst två gånger om dagen. Statsrådets förordning 592/2010, 13§ 1, 2 mom.)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Villkoren för ersättning, får och getter

Finska lantrasfår, kajanalandsfår och ålandsfår samt finska lantrasgetter (1/2)

- Intyget över renrasighet som krävs för varje avtalsdjur är för fårens och getternas del den förteckning över stöd för lantraser som skrivs ut från ProAgrias tillämpning Nettikattras.
- Raskoden i förteckningen över stöd för lantraser ska för finskt lantrasfår vara SS1, för kajanalandsfår KK1 eller K och för ålandsfår AA1. För finska lantrasgetter också SS1.
- Fåren ska ha producerat en renrasig avkomling inom de två senaste åren före avtalsperiodens början.
- Getterna ska ha producerat en renrasig avkomling inom de tre senaste åren före avtalsperiodens början.

Finska lantrasfår, kajanalandsfår och ålandsfår samt finska lantrasgetter (2/2)

- Kravet på avkomma ska vara uppfyllt före 1.1.2023.
- Avkommans renrasighet kan verifieras med faderns eller moderns stamboksbevis (i förteckningen över stöd för lantraser). Anteckningen syns i den uppdaterade stamboken.
- Avelsplan är obligatorisk för får och getter.

Avelsplan för får och getter (1/2)

- I gårdens gällande avelsplan för får och getter av lantras ska det finnas en plan över betäcknings- och insemineringsgrupper där man använder en bock eller bagge av samma ras.
- I den gällande avelsplanen ges en verbal beskrivning av
- avelsmålen för gårdens djurmaterial,
- hur man i samband med lantrasdjurens fortplantning beaktar att rasens diversitet bevaras och
- hur man på gården beaktar inavelsgraden hos avkommor och kombinationer.

Avelsplan för får och getter (2/2)

- I avelsplanen uppges EU-signum och ras för alla får och getter av hon- och hankön som ansöks om att ingå i gårdens avtal. Också ersättande djur.
- Avelsplanen kan ingås av den som ansöker om avtal eller av en utomstående får- eller getexpert.
- Den aktuella avelsplanen lämnas in till NTM-centralen bara en gång under avtalsperioden senast före utgången av tiden för ansökan om avtal.
- Vid en övervakningssituation ska den aktuella avelsplanen visas upp.

Djurskyddslagstiftningens basnivå för får (1/2)

- Ett förvaringsutrymme för djur skall vara tillräckligt rymligt, skyddande, ljus, rent och tryggt samt även i övrigt ändamålsenligt med hänsyn till djurartens behov. (Djurskyddslag 247/1996, 4§ 1 mom.)
- Djuren skall få tillräckligt med lämplig föda, dryck och annan behövlig skötsel. (Djurskyddslag 247/1996, 5§ 1 mom.)
- Det skall vara möjligt att hålla förvaringsutrymmet rent och att iaktta god hygien i det. Djuret skall kunna resa sig på ett naturligt sätt i förvaringsutrymmet. (Djurskyddsförordning 396/1996, 1§)

Djurskyddslagstiftningens basnivå för får (2/2)

- Djurstallgolvet får inte vara halt, och det skall vara lätt att hålla torrt (Djurskyddsförordning 396/1996, 3§ 1 mom.).
- Ett djur i vård skall ges sådan föda och dryck av god kvalitet som är lämplig för djuret. Vid utfodringen skall djurets behov beaktas och det skall säkerställas att varje djur får tillräckligt med näring. (Djurskyddsförordning 396/1996, 9§ 1 mom.)
- Fårfållornas och fårbetenas inhägnader ska vara trygga för fåren (Statsrådets förordning 587/2010, 8§ 2 mom.).
- Foder som ges till får ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler. (Statsrådets förordning 587/2010, 12§ 1 mom.)

Djurskyddslagstiftningens basnivå för getter (1/2)

- Djurstallgolvet får inte vara halt, och det skall vara lätt att hålla torrt (Djurskyddsförordning 396/1996, 3§ 1 mom.).
- Ett djur i vård skall ges sådan föda och dryck av god kvalitet som är lämplig för djuret. Vid utfodringen skall djurets behov beaktas och det skall säkerställas att varje djur får tillräckligt med näring. (Djurskyddsförordning 396/1996, 9§ 1 mom.)
- Fållornas och betenas inhägnader ska vara trygga för fåren (Statsrådets förordning 587/2010, 8§ 2 mom.).
- Foder som ges till getter ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler. (Statsrådets förordning 587/2010, 11§)

Djurskyddslagstiftningens basnivå för getter (2/2)

- Ett förvaringsutrymme för djur skall vara tillräckligt rymligt, skyddande, ljus, rent och tryggt samt även i övrigt ändamålsenligt med hänsyn till djurartens behov. (Djurskyddslag 247/1996, 4§ 1 mom.)
- Djuren skall få tillräckligt med lämplig föda, dryck och annan behövlig skötsel. (Djurskyddslag 247/1996, 5§ 1 mom.)
- Det skall vara möjligt att hålla förvaringsutrymmet rent och att iaktta god hygien i det. Djuret skall kunna resa sig på ett naturligt sätt i förvaringsutrymmet. (Djurskyddsförordning 396/1996, 1§)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Villkoren för ersättning, hästar

Finska hästar (1/2)

- En finsk häst som ansöks om att ingå i ett avtal ska vara införd i Finlands Hippos register (senare Heppa-systemet) som finsk häst från ingången av avtalsperioden med antingen UELN- eller registerbeteckning.
- Hästarna ska ha producerat en renrasig avkomling inom de senaste tre åren före avtalsperiodens början.
- Också avkommorna till de hästar som ansöks om att ingå i ett avtal ska vara införda i Heppa-systemet vid avtalsperiodens början. De behöver inte ha UELN- eller registersignum, utan fölens födelseanmälan ska göras i god tid före det kommande avtalsåret, så att ett föl som fötts syns i Heppa-systemet senast 1.1.2023.
- Den som ansöker om avtal lämnar inte in en bilaga som påvisar att en häst eller ett föl är renrasigt, utan NTM-centralen kontrollerar rasen i Heppa-systemet.

Finska hästar (2/2)

- Hästens huvudsakliga djurhållningsplats ska uppges i ansökan om avtal. Också alla kortvariga ändringar av djurhållningsplatsen ska uppges i bokföringen.
- Om stödsökanden använder Finlands Hippos elektroniska system Oma Talli, räcker det att hålla uppdaterad bokföring över djurhållningsplatsen där. Om sökanden inte använder det elektroniska systemet görs den uppdaterade bokföringen på papper.

Djurskyddslagstiftningens basnivå för hästar (1/2)

- Ett förvaringsutrymme för djur skall vara tillräckligt rymligt, skyddande, ljust, rent och tryggt samt även i övrigt ändamålsenligt med hänsyn till djurartens behov. (Djurskyddslag 247/1996, 4§ 1 mom.).
- Djuren skall få tillräckligt med lämplig föda, dryck och annan behövlig skötsel (Djurskyddslag 247/1996, 5§ 1 mom.).
- Det skall vara möjligt att hålla förvaringsutrymmet rent och att iaktta god hygien i det. Djuret skall kunna resa sig på ett naturligt sätt i förvaringsutrymmet. (Djurskyddsförordning 396/1996, 1§ 3 mom.)
- Foder som ges till hästar ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler. (Statsrådets förordning 588/2010, 9§)

Djurskyddslagstiftningens basnivå för hästar (2/2)

- Ett djur i vård skall ges sådan föda och dryck av god kvalitet som är lämplig för djuret. Vid utfodringen skall djurets behov beaktas och det skall säkerställas att varje djur får tillräckligt med näring. (Djurskyddsförordning 396/1996, 9§ 1 mom.)
- Paddocken och betet samt gångvägarna från djurstallet till paddocken och betet ska vara trygga för hästarna. Stängslen och därtill anslutna konstruktioner ska hållas i gott skick så att hästarna inte skadar sig på dem. Paddockarna och betena får inte vara ingärdade med taggtråd. (Statsrådets förordning 588/2010, 6–7§)
- Djurstallgolvet får inte vara halt, och det skall vara lätt att hålla torrt (Djurskyddsförordning 396/1996, 3§ 1 mom.).

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Villkoren för ersättning, lantrashöns och lantrastuppar

Lantrashöna

- Som bilaga till ansökan om avtal ska ges in ett intyg över att hönorna hör till Naturresursinstitutets program för bevarande av lantrashöns.
- I en hönsflock som ansöks om att ingå i avtalet ska det finnas minst 20 hönor varav minst en ska vara en lantrastupp.
- Lantrashönornas huvudsakliga djurhållningsplats ska uppges i ansökan om avtal. Också alla kortvariga ändringar av djurhållningsplatsen ska uppges i bokföringen.
- Om hönorna i avtalet slutar höra till programmet för bevarande under pågående avtalsperiod, måste NTM-centralen underrättas om saken. I detta fall hävs avtalet.
- Naturresursinstitutet upprätthåller en webbplats med aktuell information om vem som hör till programmet för bevarande: [maatiaiskanojen julkinen säilyttäjälista, Luonnonvarakeskus](#).

Djurskyddslagstiftningens basnivå för hönor (1/2)

- Ett förvaringsutrymme för djur skall vara tillräckligt rymligt, skyddande, ljust, rent och tryggt samt även i övrigt ändamålsenligt med hänsyn till djurartens behov. (Djurskyddslag 247/1996, 4§ 1 mom.).
- Djuren skall få tillräckligt med lämplig föda, dryck och annan behövlig skötsel (Djurskyddslag 247/1996, 5§ 1 mom.).
- Det skall vara möjligt att hålla förvaringsutrymmet rent och att iaktta god hygien i det. Djuret skall kunna resa sig på ett naturligt sätt i förvaringsutrymmet. (Djurskyddsförordning 396/1996, 1§ 3 mom.)

Djurskyddslagstiftningens basnivå för hönor (2/2)

- Djurstallgolvet får inte vara halt, och det skall vara lätt att hålla torrt (Djurskyddsförordning 396/1996, 3§ 1 mom.).
- Ett djur i vård skall ges sådan föda och dryck av god kvalitet som är lämplig för djuret. Vid utfodringen skall djurets behov beaktas och det skall säkerställas att varje djur får tillräckligt med näring. (Djurskyddsförordning 396/1996, 9§ 1 mom.)
- Om hönsen har möjlighet att röra sig ute, ska den väg som leder ut från djurstallet vara trygg för hönsen. Inhägnaden ska vara tillräckligt rymlig med beaktande av antalet hönor och bottenens beskaffenhet. (Statsrådets förordning 673/2010, 6§)
- Foder som ges till höns ska vara näringsrikt och balanserat samt vid behov kompletterat med mineraler. (Statsrådets förordning 673/2010, 9§ 1 mom.)

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Ersättande och avlägsnande av djur

Att avlägsna och ersätta djur i avtalet (1/2)

- När ett avtalsdjur tas bort från avtalet kan det
 - ersättas med ett djur av samma ras som uppfyller stöd villkoren vid ersättningstidpunkten. Då betalas ersättning för djuret.
 - tas bort från avtalet utan att det ersätts. Då betalas ingen ersättning för djuret.
- När ett avtalsdjur som tas bort från avtalet och eventuellt ersätts ska NTM-centralen underrättas om saken inom 14 dagar.
- Avtalsdjur får tas bort från avtalet upp till den minimigräns som krävs för att ingå avtal utan att avtalet hävs.
- Om djuret stannar på gården sker avlägsnandet från avtalet från och med den dag då djuret inte längre uppfyller avtalsvillkoren eller djuret ersätts.
- Djur kan inte läggas till i avtalet.

Att avlägsna och ersätta djur i avtalet (2/2)

- Ett avtalsdjur som tas bort från avtalet och ersätts ska meddelas till NTM-centralen inom 14 dagar från det att avtalsdjuret togs bort från/ersattes i avtalet.
- Anmälningarna om ersättande och avlägsnande av djur i avtal ska göras skriftligen till NTM-centralen med en fritt formulerad anmälan eller med xxx anmälan (läggs ut på Livsmedelsverkets webbplats). Intygen över renrasighet som gäller ersättande djur och deras avkommor lämnas in till NTM-centralen.
- Om ett djur tas bort från /ersätts i avtalet för sent, förkastas djuret.
- Om djuret avlägsnas från gården ska avlägsnandet göras inom utsatt tid i djurregistret för nötkreaturens, fårens och getternas del eller i Hippos register för hästarnas del. Annars godkänns ersättandet inte.

Prioritetsordning (eventuell) år 2024 samt granskning av inavelsgraden för nötkreatur år 2025

- Prioritetsordning införs eventuellt när avtal för 2024 ingås.
 - I CAP-planen: *Från och med 2024 har sökande som haft ett avtal om uppfödning året innan företräde. Om det uppsatta årliga målet för output uppfylls 2023 på djurgruppsnivå kan ansökningar inlämnade av nya sökande prioriteras på basis av hur allmän rasen i fråga är.*
- Granskning av inavelsgraden för nötkreatur görs för avtal som ingås år 2025. Nötkreaturens inavelsgrad kommer att synas i stamboken.
- Närmare information om det ovan sagda ges senare.

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

